

Techniek én Theorie

Over de bijdrage van de wetenschap aan de praktijk

Arjan Blokland

NvC congres 15-16 juni 2017

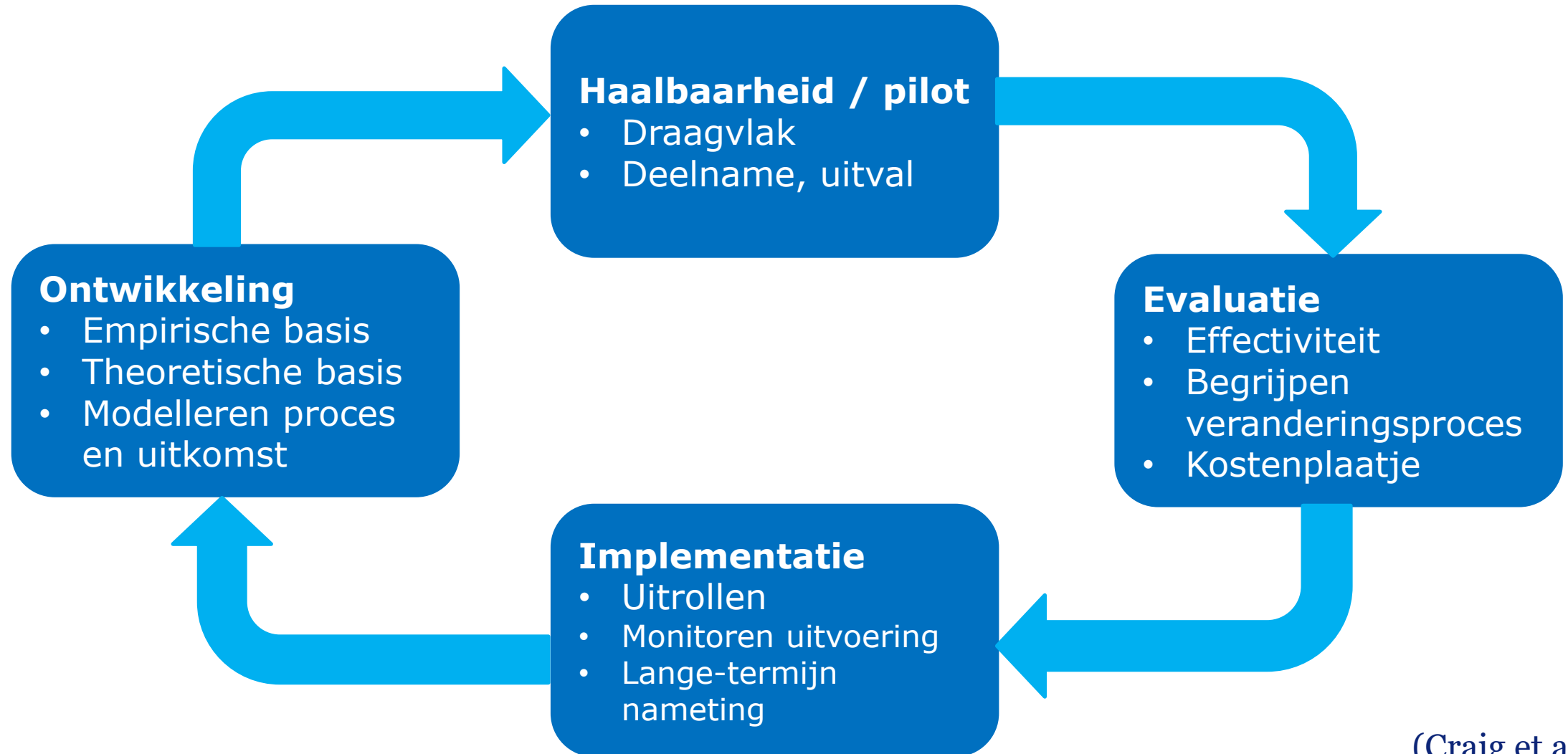
Universiteit
Leiden

Complexe interventies

1. Bestaan uit meerdere, met elkaar verband houdende componenten
2. Bestaan uit verschillende, complexe gedragingen
3. Beslaan verschillende organisatie niveaus
4. Hebben verschillende uitkomstvariabelen
5. Worden gekenmerkt door hoge mate van flexibiliteit in de uitvoering

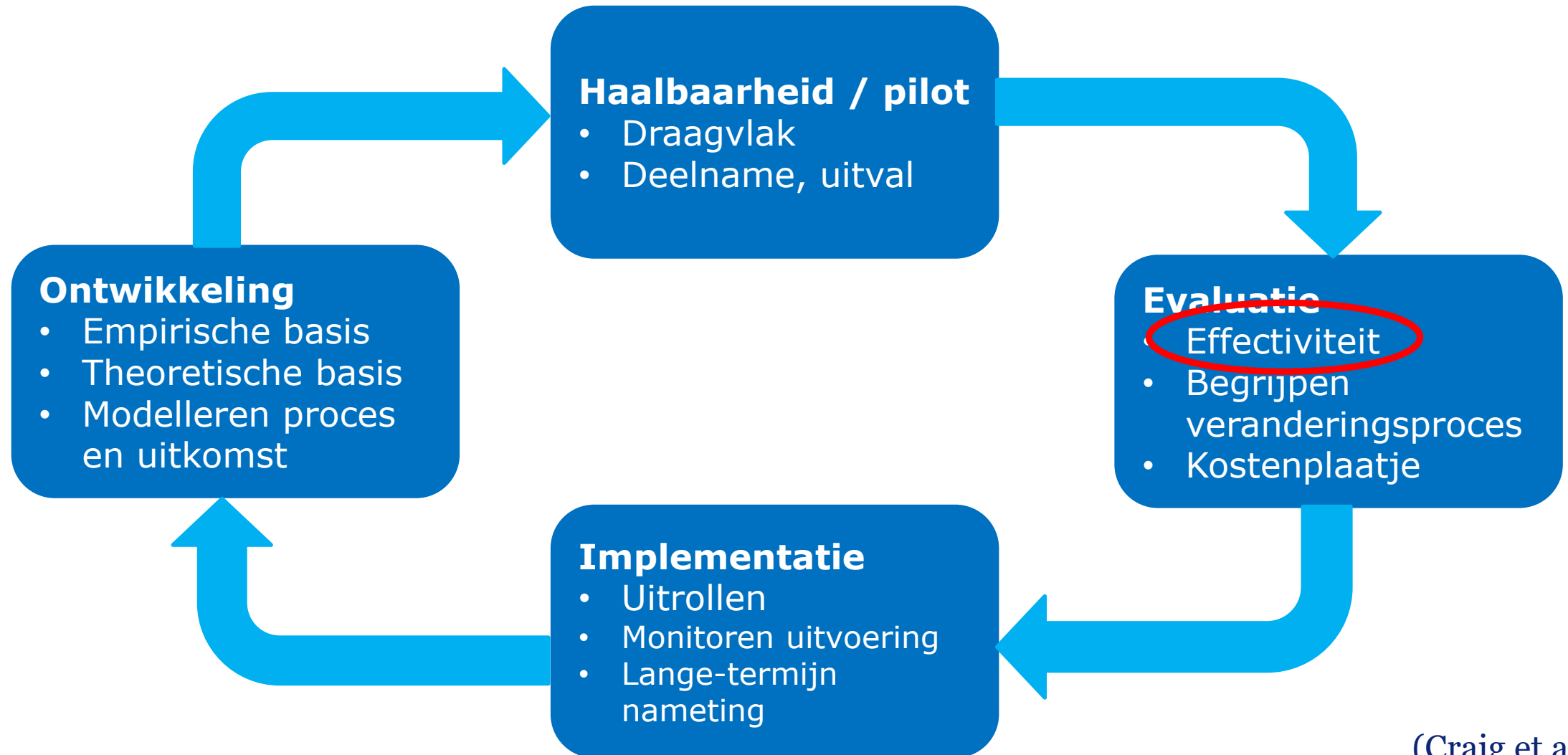
(Craig et al 2008)

Evaluatie complexe interventies

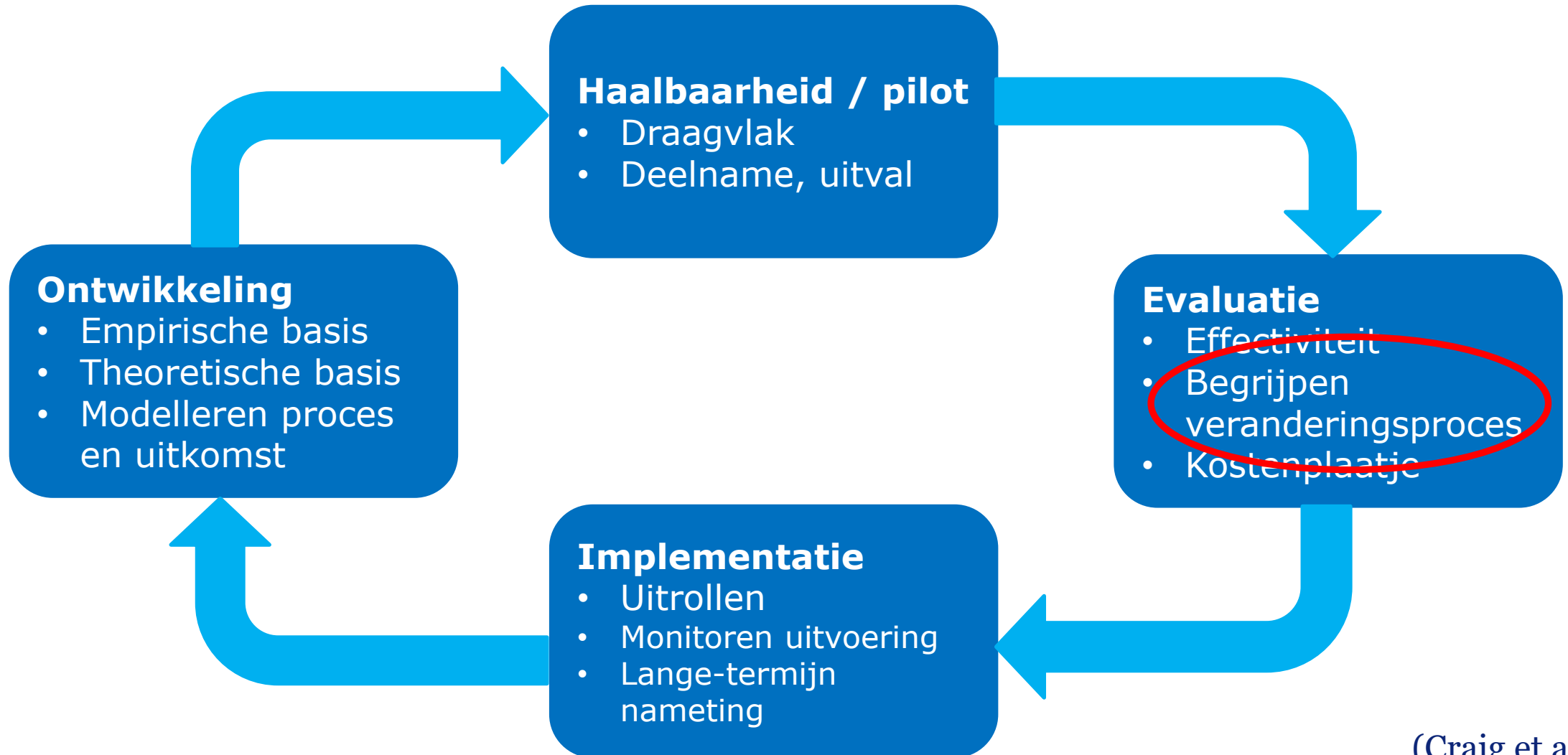
(Craig et al 2008)

Evaluatie complexe interventies

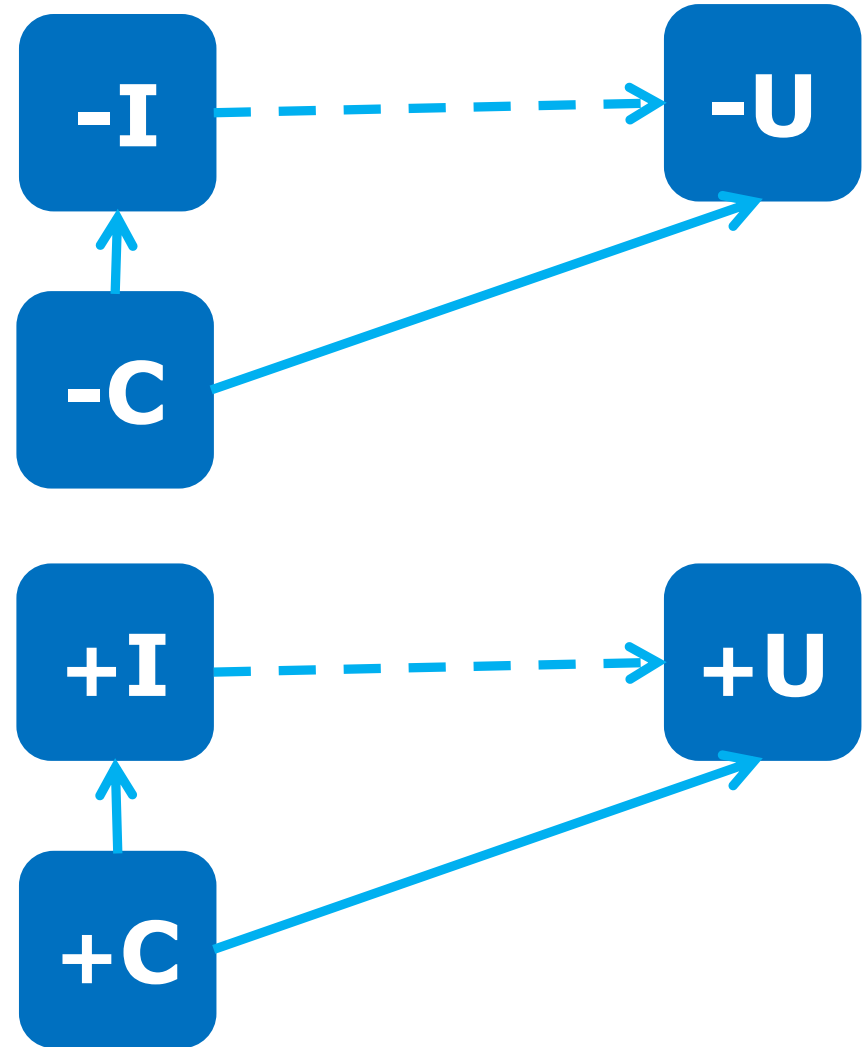
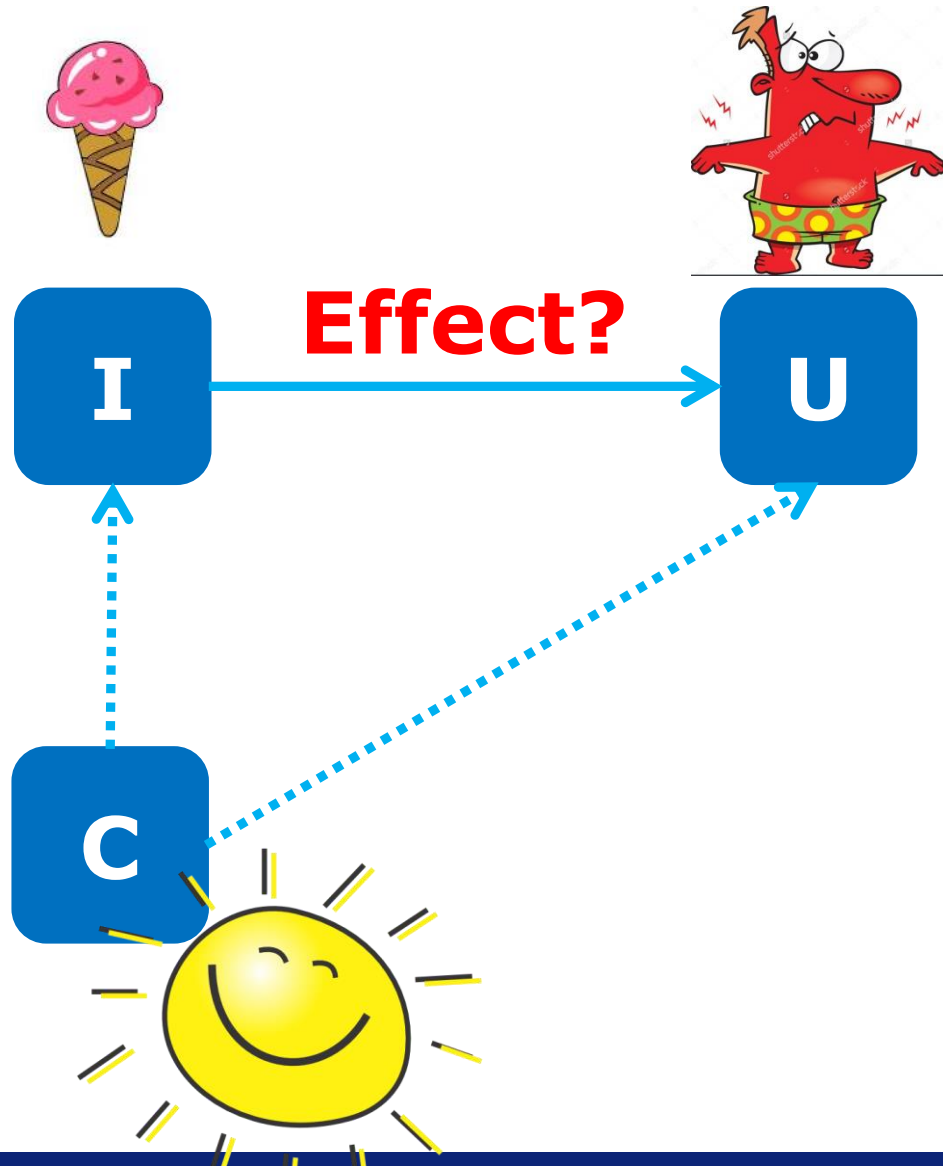
(Craig et al 2008)

Evaluatie complexe interventies

(Craig et al 2008)

Het meten van effectiviteit

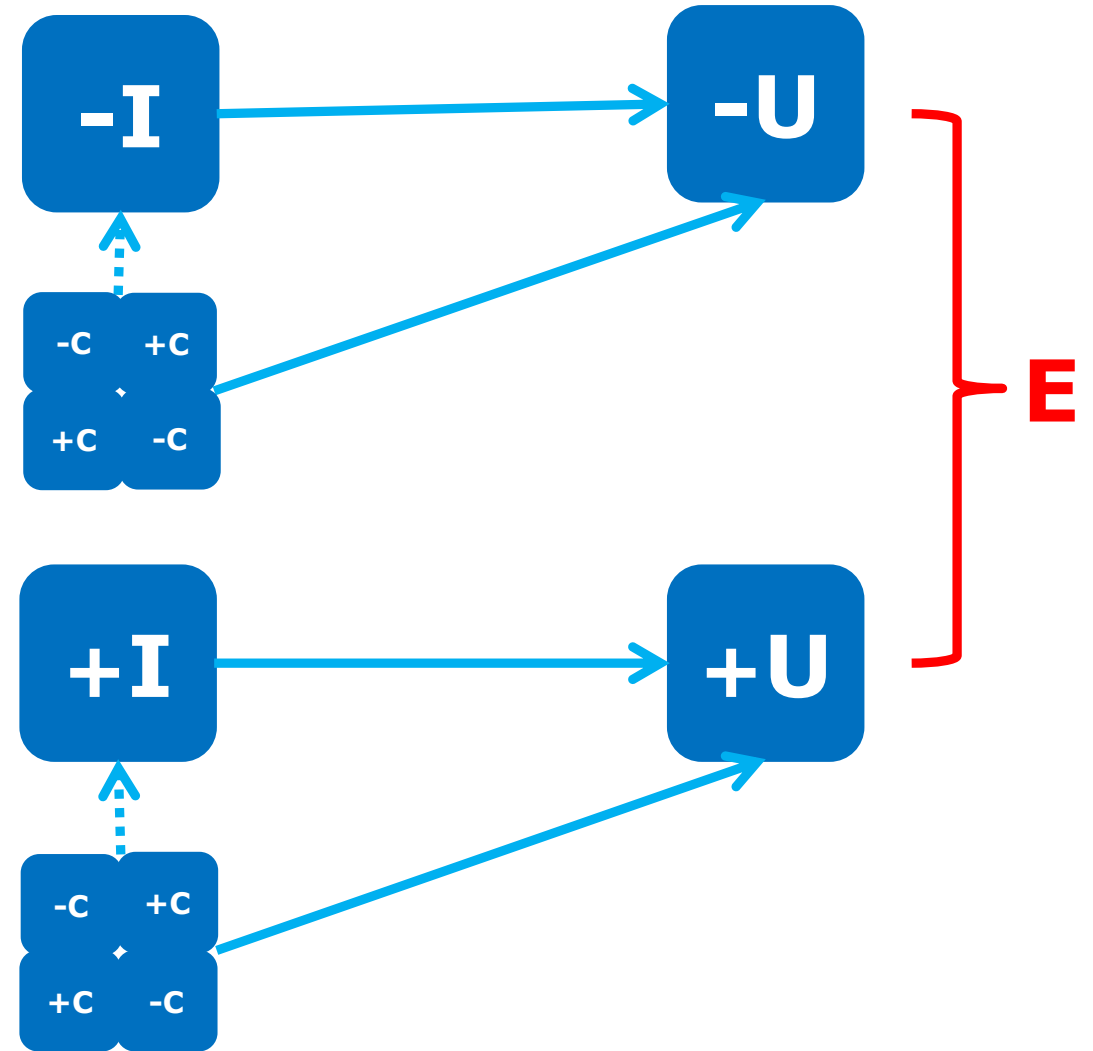
Het meten van effectiviteit

Echt experiment (RCT)

- Willekeurige toewijzing
- Verdeling C in beide groepen gelijk
- Verband tussen I en U niet verklaard door C

Maar echt experiment ...

- Niet altijd mogelijk
- Niet altijd wenselijk
- (Niet altijd nodig)

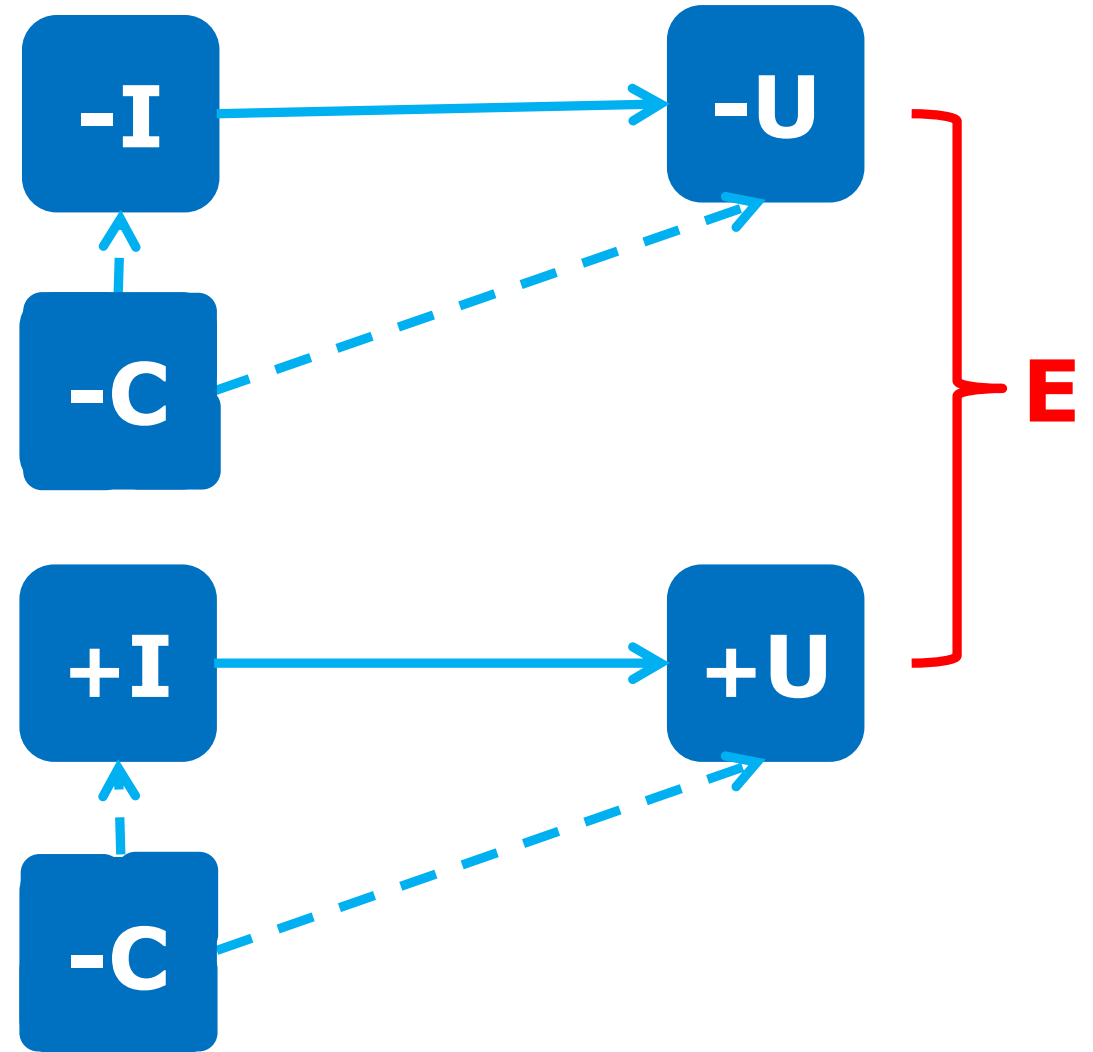
Het meten van effectiviteit

Quasi-experiment

- Beperken vergelijking tot min-of-meer gelijke gevallen (DID, PSM)
- Externe bronnen van willekeur (IV)

Maar voor quasi-experiment ...

- Gegevens $-I$ groep nodig
- Gegevens over zoveel mogelijk C nodig
- Externe bronnen van willekeur niet altijd aanwezig of genoeg variatie
- Altijd mogelijkheid van vertekening door ongeobserveerde C

Techniek geen panacea

Echt experiment (RCT)

- Toewijzing zelden volledig willekeurig
- Gelijke verdeling C betreft assumptie, geen garantie

Experiment en quasi-experiment

- Effect $+I$ altijd relatief aan $-I$
- Gericht op het effect zelf, niet op het mechanisme dat dit effect tot stand brengt
- *Waarom* heeft I een effect?

(Shaffer, 2011)

Begrijpen veranderingsproces

Mechanisme-benadering van causaliteit (Little, 1998)

Als I een oorzaak is van U , dan veronderstelt dit het bestaan van een *mechanisme* via welke gebeurtenissen zoals I leiden tot uitkomsten zoals U .

Process-tracing (Steel, 2004)

- Plaatsing in kleinschalige voorziening in de regio.
- Biedt meer mogelijkheid tot contact met familie.
- Pupillen met meer contact met familie meer gemotiveerd.
- Pupillen met meer motivatie boeken beter behandelings/opleidingsresultaat.
- Pupillen met beter behandelings/opleidingsresultaat groter sociaal netwerk/vaker betaalde baan na vrijlating.
- Pupillen met groter sociaal netwerk / betaalde baan recidiveren minder.

Begrijpen veranderingsproces

Inzicht in de causale mechanismen is belangrijk omdat:

- Dit tegenargumenten biedt voor de kritiek van ongeobserveerde variabelen
- Dit nodig is voor extrapolatie van de in experimenten/quasi-experimenten gevonden effecten over populaties, plaats en tijd
- Voor het verbeteren van *I* het belangrijk is te weten waarom bepaalde componenten van deze (complexe) interventie hebben gefaald en/of beter hadden kunnen presteren

(Shaffer, 2011; Weber, 2007)

Conclusie

‘Technische’ vooruitgang geboekt op het gebied van echte en quasi-experimenten is toe te juichen.

Bij de invoering van complexe interventies moet rekening worden gehouden met de condities noodzakelijk om een (quasi)experimentele toetsing van de effectiviteit van de interventie mogelijk te maken.

Maar ...

De zegeningen van experimenteren voor de (evaluatie)praktijk moeten niet worden overdreven.

‘Theoretische’ kennis over causale mechanismen blijft cruciaal voor het verbeteren van complexe interventies.

Bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van complexe interventies moet gestreefd worden naar condities die een optimale mix van onderzoeksmethoden mogelijk maakt.

(Shaffer, 2011)

Universiteit
Leiden

Arjan Blokland
a.a.j.blokland@law.leidenuniv.nl